

אזרחות עצמאי

71281, תש"ף (2020)

להלן ההנחיות החדשות למענה על שאלות הבחינה.

מספר הפרק ותוכנו	מבנה השאלון הרגיל	חישוב הניקוד	מבנה השאלון לאחר שינוי	חישוב הניקוד
<u>פרק ראשון</u> שאלות המבוססות על הבנה	יש לענות על 1 מתוך 2 השאלות: 2-1	23X1=23	יש לענות על 1 מתוך 2 השאלות: 2-1 אין שינוי!	23X1=23
<u>פרק שני</u> שאלות הדורשות ידע	יש לענות על 3 מתוך 4 השאלות: 6-3	15X3=45	יש לענות על 2 מתוך 4 השאלות: 6-3	10X2=20
<u>פרק שלישי</u> שאלות בנושאי דת	יש לענות על 2 מתוך 3 השאלות: 9-7	4X3=12	יש לענות על 1 מתוך 3 השאלות: 9-7	8X2=16
<u>פרק רביעי</u> שאלות קצרות	יש לענות על 3 מתוך 4 השאלות: 13-10		יש לענות על 2 מתוך 4 השאלות: 13-10	

אזרחות עצמאי

71281, קיץ תש"ף

שים לב!

השאלות במבחן **חוברו** מן החומר המפורט להלן.

שים לב: הפירוט המלא של סעיפי המיקוד נמצא באשנ"ב באתר המפמ"ר.

עם ישראל – עם התורה

- נקודות ההתחלה של עם ישראל ושל אומות העולם
- חוקתו הנצחית של עם ישראל ואמנת היסוד שלו
- צדק חברתי – זכויות האדם
- מינויים ציבוריים בהשקפת היהדות
- הציפייה התמידית של עם ישראל
- עמדת היהדות החרדית ביחסה למדינת ישראל

אופייה של מדינת ישראל

- הכרזת המדינה.
- מגילת העצמאות:
- תוכן המגילה (אופי המדינה, המשטר במדינת ישראל), המשטר במדינת ישראל
- מדינת ישראל כמדינת הלאום היהודי
- מעמדם של המיעוטים הלאומיים
- יחסה של מדינת ישראל ליהדות התפוצות

הדמוקרטיה

- דמוקרטיה ישירה
- דמוקרטיה ייצוגית
- זכויות האדם והאזרח
- יסודות הדמוקרטיה
- זכות הדמוקרטיה להגן על עצמה

המשטר הדמוקרטי בעולם ובisrael

- עקרונות המשטר הדמוקרטי
- הכרעת הרוב: זכויות המיעוט
- שלטון יציג, נבחר ומתחלף
- עקרון הגבלת השלטון:

א. חוקים

ב. הפרדת רשויות

ג. מנגנוני פיקוח וביקורת

ד. בחירות

הרשות המחוקקת – הכנסת

- מהי הכנסת
- תפקידיה
- סיעות הכנסת: קואליציה, אופוזיציה
- התחלה וסיום בכהונת הכנסת

עבודת הכנסת

- חקיקת חוקים (יוזמת החקיקה, תהליך החקיקה)
- חקיקה ראשית וחקיקת משנה – השוואה
- פיקוח ובקרה: ועדות הכנסת, הצעות לסדר היום, שאילתות, אי־אמון, חוק התקציב, ועדות חקירה פרלמנטרית.
- חברי הכנסת: זכויותיהם, החסינות לסוגיה, הרהורים על זכות החסינות – דיון, תהליך הסרת חסינות, הטבות חומריות, הגבלת חברי הכנסת.

הרשות המבצעת

- חוק יסוד הממשלה
- מבנה הממשלה
- תהליך כינון הממשלה (הסכם קואליציוני – משמעת קואליציונית)
- סוגי ממשלות קואליציוניות (ממשלת אחדות לאומית, ממשלה צרה, ממשלה רחבה)
- סיום כהונת ממשלה והשלכות

הרשות השופטת

- המשפט האידיאלי במדינה יהודית
- מקורות המשפט במדינה
- מבנה מערכת המשפט
- סוגי בתי משפט
- בתי דין מיוחדים

השלטון המקומי

- השלטון המקומי ונחיצותו
- יחסי גומלין בין השלטון המרכזי לשלטון המקומי (חלוקת התפקידים – דיון)
- סוגי הרשויות המקומיות
- תפקידיהן
- סמכויות הרשויות (קביעת תקציב, חקיקה, הטלת מיסים, תכנון ובנייה, שפיטה)
- בחירות לשלטון המקומי
- תפקידי ראש הרשות
- פיקוח על הרשויות המקומיות
- ועדה קרואה

דת ומדינה

- מעמדה של הדת היהודית במדינת ישראל
- חקיקה דתית ונחיצותה – דיון
- סוגיית מיהו יהודי בחוק השבות

- התנגדות היהדות החרדית לאקטיביזם השיפוטי
- מוסדות דת ממלכתיים
- הרבנות הראשית
- בתי דין רבניים
- הרבנות המקומית
- המועצות הדתיות
- עצמאות החינוך החרדי
- סוגיית חקיקת חוקי יסוד

אזרחות עצמאי

71282, קיץ תש"ף

שים לב!

השאלות במבחן **חוברו** מן החומר המפורט להלן.

שים לב: הפירוט המלא של סעיפי המיקוד נמצא באשנ"ב באתר המפמ"ר.

הדמוקרטיה כצורת ממשל לעומת צורות ממשל אחרות

- השוואה בין משטרים דמוקרטיים למשטרים שאינם דמוקרטיים
- צורות בממשל דמוקרטי: השוואה בין משטר פרלמנטרי למשטר נשיאותי

מפלגות ובחירות בישראל

- מפלגות:
 - חוק המפלגות
 - חשיבותן של המפלגות
 - סייגים לרשם מפלגה
 - חוק מימון מפלגות
 - מפלגה — סיעה — תנועה
- בחירות דמוקרטיות:
 - מאפייני בחירות דמוקרטיות
 - בחירות מועמדים
 - ועדות בחירות (מרכזית, אזורית, ועדת הקלפי)
 - הליך הצבעה
 - אחוז החסימה — דיון בעד ונגד
 - הסכם עודפים — דיון בעד ונגד
- שיטת הבחירות במשטר דמוקרטי:
 - אזורית רובית
 - ארצית יחסית
 - מעורבת
- עמדתה של היהדות החרדית על שיטת הבחירות בישראל.

חוקה וחוקי יסוד

- חוקי יסוד:
 - מעמדם (שריון, הגבלה)
 - תוכנם
 - חוקי יסוד קיימים
 - חשש היהדות החרדית מפני חוקי יסוד

נשיא המדינה

- חוקי יסוד נשיא המדינה
- בחירת הנשיא
- תפקידי הנשיא וסמכויותיו (תפקידים פורמליים, תפקידים של שיקול דעת)
- חסינות הנשיא
- העברת נשיא מכהונתו

החיים הרוחניים

- סמכויות הלכתיות בלתי ממלכתיות
- החינוך במדינה
- כולל אברכים
- החצרות החסידיות
- ארגונים ומוסדות חרדיים
- מפעלי תרבות תורנית
- מפעלים סוציאליים